

Les cinq mots (5W)

Dubois, B., Touchon, J., Portet, F., Ousset, P. J., Vellas, B., and Michel, B. 9-11-(2002)

"["The 5 Words": a Simple and Sensitive Test for the Diagnosis of Alzheimer's Disease]."

Meetinstrument	Les cinq mots
Afkorting	5M
Auteur	Dubois & al.
Onderwerp	Beoordeling van de cognitieve functies
Doelstelling	Objectieve beoordeling van geheugenstoornissen
Populatie	Oudere personen boven de 65 jaar
Afname	Artsen, specifiek opgeleide psychologen.
Aantal items	1
Deelname van de patiënt	Ja
Instrument te vinden bij	Dubois, B., Touchon, J., Portet, F., Ousset, P. J., Vellas, B., and Michel, B. 9-11-2002. ["The 5 Words": a Simple and Sensitive Test for the Diagnosis of Alzheimer's Disease]. <i>Presse Med.</i> 31(36):1696-99

Doelstelling

Met de test van de vijf woorden kan men geheugenstoornissen objectief beoordelen. Het spoort problemen met de codering, de opslag en de recuperatie van gegevens op.

Doelgroep

De test richt zich tot oudere personen van minstens 65 jaar die al dan niet over geheugenstoornissen klagen. De test kan bij de huisarts worden uitgevoerd.

Beschrijving

De vijf woordentest bestudeert het herinneren van een kort lijstje waarvan men zeker is dat het in het geheugen werd geprent. Ze bestudeert het verbale episodische geheugen waardoor men een onderscheid kan maken tussen problemen met het opslaan van informatie of met het coderen en het recupereren ervan (Cowppli-Bony et al.2005).

De 5W is een lijstje met vijf woorden die de patiënt moet lezen en dat hij onmiddellijk en later moet herhalen. In de tijdsperiode tussen twee herinneringen doet men een interfererende test (Dubois et al.2002).

De maximale totaalscore is 10 punten (vijf punten voor het onmiddellijk herinneren en vijf punten voor het uitgestelde herinneren). Men kan de patiënt helpen door hem aanwijzingen over de semantische categorie te geven.

De test verloopt in twee fasen.

Eerst toont men de patiënt een lijst met vijf woorden en vraagt men hem om de woorden te lezen. Vervolgens geeft de beoordelaar aanwijzingen over de semantische categorie en vraagt aan de patiënt om het overeenstemmende woord aan te duiden. Ten slotte wordt de woordenlijst weggenomen en vraagt men aan de patiënt om de woorden onmiddellijk te herhalen. Tijdens deze fase kan men zich ervan verzekeren dat de vijf woorden goed in het geheugen werden geprent. Als het nodig is, kan men de semantische aanwijzingen gebruiken om de patiënt te helpen. Men kan alleen naar de tweede fase overgaan als de beoordelaar zeker weet dat de woorden goed in het geheugen werden geprent.

De tweede fase bestaat uit het uitgesteld oproepen van de woorden, uit het van buiten leren. Deze fase wordt uitgevoerd na een test die de aandacht van de patiënt afleidt. De herinneringstest gebeurt door de patiënt te vragen om de lijst met de vijf woorden te herhalen.

Men kan de semantische aanwijzingen die voor het coderen dienden, gebruiken om de patiënt te helpen.

Het herinneren van alle woorden (aangewezen of niet) toont aan dat het vermogen om van buiten te leren bewaard bleef.

Elk woord dat correct werd herinnerd krijgt 1 punt, of het aangewezen werd of niet.

Betrouwbaarheid

Informatie over de stabiliteit van de test is niet beschikbaar in de literatuur.

Validiteit

De validiteit van de vijf woorden test werd uitgevoerd in expertisecentra voor geheugen, onderzoek en hulpbronnen (CMRR). De diagnostische validiteit van deze studie wordt aangetoond door een goede specificiteit (87 %) en door een goede validiteit (91 %).

Andere studie

Een later uitgevoerde studie in een algemene populatie toonde een specificiteit van 91,1 % en een sensitiviteit van 63 % (Cowppli-Bony et al.2005).

Gebruiksvriendelijkheid

De 5W is een snelle test die gemakkelijk te gebruiken is. Het duurt twee minuten om de test af te nemen. De test met de vijf woorden kan gemakkelijk door de huisarts worden afgenomen of door een psycholoog als ze daarvoor een minimale opleiding krijgen.

Referenties

Cowppli-Bony, P., Fabrigoule, C., Letenneur, L., Ritchie, K., Alperovitch, A., Dartigues, J. F., and Dubois, B. 2005. "[Validity of the Five-Word Screening Test for Alzheimer's Disease in a Population Based Study]." Rev.Neurol.(Paris) 161(12 Pt 1):1205-12.

Dubois, B., Touchon, J., Portet, F., Ousset, P. J., Vellas, B., and Michel, B. 9-11-2002. "[The 5 Words": a Simple and Sensitive Test for the Diagnosis of Alzheimer's Disease]." *Presse Med.* 31(36):1696-99

Vindplaats meetinstrument

Dubois, B., Touchon, J., Portet, F., Ousset, P. J., Vellas, B., and Michel, B. 9-11-2002. "[The 5 Words": a Simple and Sensitive Test for the Diagnosis of Alzheimer's Disease]." *Presse Med.* 31(36):1696-99

LES CINQ MOTS (5M)

DUBOIS, B., TOUCHON, J., PORTET, F., OUSSET, P. J., VELLAS, B., AND MICHEL, B. (2002) .

France (Français)

Author (year)	Setting	Sample (n)	Design	Reliability	Validity
Dubois, B., Touchon, J., Portet, F., Ousset, P. J., Vellas, B., and Michel, B. (2002)	4 gespecialiseerde centra (Paris, Montpellier, Toulouse, Marseille)	Patiëntengroep met cognitieve stoornissen en de ziekte van Alzheimer (n=86) controlegroep (n=126) bestaande uit patiënten met geheugenklachten.	Comparative study Evaluation study Validation study		CrV
Cowppli-Bony, P., Fabrigoule, C., Letenneur, L., Ritchie, K., Alperovitch, A., Dartigues, J. F., and Dubois, B. (2005)	Studie van de drie genoemde populaties in Bordeaux en in Montpellier	4116 ouderen	Validation study		CrV

Reliability: Stability (S), Internal consistency (IC), Equivalence (E)

Validity: Face validity (FV), Content validity (CtV), Criterion validity (CrV), Construct validity (CsV)

Sensitivity (Sen), Specificity (Sp), Positive Predictive Value (PPV), Negative Predictive Value (NPV), Receiver Operating Curve (ROC), Likelihood Ratio (LR), Odds Ratio (OR)

Result reliability	Result validity	Commentary
	(CrV) Diagnostic validity Afkappunt 10 Gevoeligheid 91 % Specificiteit 87 % voor het aanduiden van patiënten die aan Alzheimer lijden	
	(CrV) Diagnostic validity Afkappunt 10 Gevoeligheid 63 % Specificiteit 91,1 % Positieve voorspellende waarde: 11.3 % Negatieve voorspellende waarde: 99,3 %	

Reliability: Stability (S), Internal consistency (IC), Equivalence (E)

Validity: Face validity (FV), Content validity (CtV), Criterion validity (CrV), Construct validity (CsV)

Sensitivity (Sen), Specificity (Sp), Positive Predictive Value (PPV), Negative Predictive Value (NPV), Receiver Operating Curve (ROC), Likelihood Ratio (LR), Odds Ratio (OR)

De vijf woorden (5M)

Dubois, B., Touchon, J., Portet, F., Ousset, P. J., Vellas, B., and Michel, B. 9-11-2002. "[The 5 Words": a Simple and Sensitive Test for the Diagnosis of Alzheimer's Disease]." *Presse Med.* 31(36):1696-99

Richtlijnen voor gebruikers

De test verloopt in twee fasen:

Eerst wordt de lijst met de vijf woorden (Museum, Limonade, Sprinkhaan, Zeef, Vrachtwagen) aan de patiënt getoond en vraagt men hem om deze woorden te lezen. Vervolgens geeft de beoordelaar aanwijzingen over de semantische categorie en vraagt hij de patiënt om het bijhorende woord te identificeren, hij vraagt hem met andere woorden om (met de lijst voor ogen) de naam van de drank, het gebouw, het keukengerei, het vervoermiddel en het insect aan te duiden.

Vervolgens wordt de woordenlijst weggehaald en vraagt men de patiënt om de woorden onmiddellijk te noemen. De beoordelaar geeft een aanwijzing voor de woorden die niet werden genoemd door de semantische categorie van de ontbrekende naam te noemen.

Men mag alleen naar de volgende fase overgaan als de beoordelaar er zeker van is dat de woorden goed in het geheugen werden geprent.

De tweede fase (herinnering) gebeurt na een test die de bedoeling heeft om de aandacht van de patiënt af te leiden.

De herinneringstest bestaat eruit dat men aan de patiënt vraagt om de lijst met de vijf woorden te herhalen.

De semantische aanwijzingen die voor de codering dienden, kunnen gebruikt worden om de patiënt te helpen.

Richtlijnen voor het toekennen van de score

Voor elk juist herinnerd woord wordt 1 punt toegekend, of het woord nu aangewezen was of niet.

De maximale totaalscore is 10 (5 voor het leren + 5 voor het geheugen).

Museum

Limonade

Sprinkhaan

Zeef

Vrachtwagen

Wat is BEST?

BEST staat voor BELgian Screening Tools en is een studie uitgevoerd door de Universiteit Gent, afdeling Verplegingswetenschap in opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu, en in samenwerking met de Université Catholique de Louvain.

Doel van BeST

Bedoeling van het project is het oprichten van een databank met wetenschappelijk gevalideerde meetinstrumenten. Met het oog op het objectiveren van de diagnostiek en van de resultaten van verpleegkundige interventies, zijn valide en betrouwbare meetinstrumenten een basisvoorwaarde om effectieve verpleegkundige zorg te kunnen bieden. Onze aandacht gaat uit naar meetinstrumenten voor de verpleegkundige interventies die bij de Minimale Verpleegkundige Gegevens gescoord worden.

Wat kan u vinden in dit rapport?

In dit rapport wordt de inhoud van het project alsook de gehanteerde methodologie beschreven. Vervolgens worden de verschillende meetinstrumenten per thema besproken. Bovendien wordt het instrument ter beschikking gesteld indien we hiertoe toestemming verkregen. Meetinstrumenten met een hoge betrouwbaarheid en validiteit werden tevens naar het Nederlands en het Frans vertaald.

Projectleiders UGent:

Prof. dr. T. Defloor
Prof. dr. M. Grypdonck

Projectmedewerkers UGent:

M. Daem
Dr. K. Vanderwee

Projectleider UCL:

Dr. M. Gobert

Projectmedewerkers UCL:

C. Piron

Projectleider FOD:

B. Folens

Projectmedewerkers FOD:

M. Lardennois

Gelieve bij elk gebruik van dit rapport als volgt te refereren:

Daem, M., Piron, C., Lardennois, M., Gobert, M., Folens, B., Vanderwee, K., Grypdonck, M., & Defloor T. (2007). Opzetten van een databank met gevalideerde meetinstrumenten: BEST-project. Brussel, Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu.